

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

4 Vxor compatris uxoris non mihi nubat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

C. IV. *Uxorem comparari ducere potest, cuius ipsa commater non fuerat.*

Quia spirituales habet compatiem, cuius filium de la-
vacro sacri fontis accepit. & eius uxor commater non est, licet ex defuncto compare suo, eius viduam ducere in uxorem, si nullam habet consanguinitatis propinquitatem. Quid enim? Non quid non possunt coniungi, quos nulla proximitas carnalis, vel nulla generatio recernit spiritualis?

C. V. *De eodem.*

Item in epistola Paschalis Papae secundi ad Rhoginum Episcopum.

Post obitum uxoris cum commatre uxoris viri superstitis conjugio copulari, nulla videtur auctoritas, vel ratio prohibere. Neque enim cognationi carnis cognatio spiritus comparatur, neque per unionem e carnis ad unionem spiritus pertransitur.

3 pars. Notandum vero est, quod aliud est, commatrem alicuius cognoscere, atque aliud, deestitam ab aliquo commatrem alicuius fieri. Auctoritas illa Nicolai Papae, & Chalcedonensis synodi illam prohibet commatris sua uxoris matrimonio copulari, qui uxori sua obitum reddidit, postquam illius commater exiit. Illa vero auctoritas Triburienfis concilii illos permittit matrimonio copulari, cuius uxor, postquam a viro suo derelinquitur, illius commater efficitur, nec post copulationem a viro suo cognoscitur. Queritur autem, an uxor cum marito in baptismo simul debeat suscipere puerum.

C. VI. *Uxor simul cum viro filium alteri in baptismo non suscipiat.*

De his ita scribit Urbanus II. Vitali Presbytero 1. Braxia.

Quod autem uxor cum marito in baptismo simul non debeat suscipere puerum, nulla auctoritate reperitur prohibendum. Sed ut puritas spiritualis paternitatis ab omni labe & infamia conservetur immunis, dignum esse decernimus, ut utrique in simul ad hoc aspirare minime presumant. Quia vero piaculare flagitium commisit, qui duabus commatibus, velut duabus foratibus, nupsit, magna iuxta modum culpae poenitentia sibi debet inungi.

1. Presbytero] Antea legebatur Episcopo. Emendatum est ex exemplaribus vetustis, quae collatae sunt. Et eadem cautio est supra hac eadem causa, q. 3. super quibus.

Illud vero Triburienfis concilii: [Qui spirituales habet compatiem, &c.] ante hanc prohibitionem dictum intelligitur: vel uxor commater, accipitur, non ex eodem filio cum viro, sed ex alio.

QUESTIO V.

Quid autem clandestina conjugia fieri non debeant. Evaristus Papa testatur, scribens Episcopo Africae, epistola 1.

C. I. *Clandestina conjugia fieri non debent.*

Aliter e legitimum, non sit conjugium, nisi ab his, qui super ipsam feminam dominationem habere videntur, & a quibus custoditur, uxor petatur, & a parentibus, & propinquieribus sponsetur, & legibus doretur, & suo tempore sacerdotialiter, ut mos est, cum precibus & oblationibus a sacerdote benedicatur, & a paranympis, ut consuetudo docet, custodita & sociata, a proximis congruo tempore petita legibus detur, ac solenniter accipitur, & biduo, vel triquo orationibus vacent, & castitatem custodiant. Item.

a al. Susceper. Sentent. ibid. Poly. l. 6. tit. 6. Burch. l. 17. c. 43. Ivo p. 2. c. 96. Pann. l. 7. c. 67. b Sent. ibid. Poly. ab. Anf. l. 10. c. 24. c. q. 11. unionem. d Sentent. ibid. e In capit. Caroli. lib. 7. cap. 63. Sent. 4. dist. 11. d. Poly. l. 6. tit. 4. Anf. l. 10. c. 2. Ivo p. 2. c. 94. Pann. l. 6. c. 31.

Ita peracta legitima scitote esse connubia: aliter vero praesumpta, non conjugia, sed adulteria, vel contubernia, vel stupra, aut fornicationes potius, quam legitima conjugia esse non dubitare, nisi voluntas propria suffragaverit, & vota succurrerint legitima.

1. Legitimum] In epistola ipsa emperitur hoc, sicut a Patribus accepimus, & a sanctis Apostolis, eorumque successoribus traditum invenimus.

2. Detur] Antea legebatur, a legibus doretur, quod iam superius dictum erat. Emendatum est ex vetustis editionibus conciliorum, capitularibus, Anf. l. 10. & Ivone.

C. II. *Nuptias occultas celebrare non licet.*

Item ex decreto Hormisdæ Papae, c. 6.

Nullus a fidelis cuiuscunque conditionis sit, occulte nuptias faciat, sed benedictione accepta a sacerdote, publice nubat in Domino.

Apud Burchardum, Evonem, Polycarpum, & in collectione, quae est tomo tertio conciliorum post decreta Alexandri tertii, part. 49. cap. 10. citatur similiter ex decreto Hormisdæ. Verum in secunda collectione decretalium, tit. de clandest. despons. citatur ex Alexandro tertio, qui primus auctor huius capituli esse non potest, quippe qui posterior fuit Gratiano.

C. III. *Nuptiae publice celebrari debent.*

Item Nicolaus ad consilia Bulgavorum, cap. 3.

Nuptiae tam mares, quam feminas non ligantur auream, vel argenteam, aut ex quolibet metallo compositam, quando nuptialia foedera contrahunt, in capitibus deferunt: sed post sponsalia, quae futurorum sunt nuptiarum promissa, foedera quoque & consensu eorum, qui haec contrahunt, & eorum, in quorum potestate sunt, celebrantur: & postquam arctis sponsam sibi sponsus per digitum fidei anulo insignium desponderit, doremque utrique placitam sponsus eius scripto pactum hoc continente coram iuratis ab utraque parte tradiderit (aut mox, aut apto tempore, ne videlicet ante tempus lege definitum tale quid fieri presumatur,) ambo ad nuptialia foedera producuntur: & primum quidem in ecclesia Domini cum oblationibus, quas offerre debent Deo per sacerdotis manum, stantur, sicque demum benedictionem, & velamen caeleste suscipiunt. Item. Haec sunt, praeter alia, quae ad memoriam non occurrunt, pacta conjugiorum solennium. Peccatum autem esse, si haec cuncta in nuptialia foedera non interveniant, non dicimus, quemadmodum Graecos videtur aliter dicere.

C. IV. *In contrahendo conjugia ista sunt observanda.*

Item Leo Papa.

Qualis debeat uxor esse, quae habenda est secundum legem, virgo casta, & desponsata in virginitate, & dotata legitime, & a parentibus tradita, & a sponso, & a paranympis accipienda: & ita secundum legem, & Evangelium publicis nuptiis in conjugium ligandae sumenda, & omnibus diebus vitae nisi ex consensu, & causa vacandi Deo nunquam propter hominum separanda; & si fornicata fuerit, dimittenda, sed illa vivente altera non ducenda, quia si adulteri regnum Dei non possidebunt, & poenitentia illius per scripturam recipienda.

Burchardus etiam, Anf. l. 10. c. 2. & Panormia citant ex Leone. Sed ferè idem in concilio Rhemensis Trosciano, c. 1. lib. 2. capitular. c. 29. referunt ex B. Augustino, & infra, 36. q. 2. c. 11. (quod citatur ex B. Hieronymo) in illis verbis, & reliqua quae sequuntur in praedictis, videntur indicari quae in hoc capite continantur.

a Poly. ibid. Burch. l. 9. cap. 3. Ivo p. 1. c. 141. Pann. l. 6. c. 31. b Ivo p. 2. c. 6. Pann. l. 6. c. 9. c al. quaque. d Poly. l. 6. tit. 4. Anf. l. 10. c. 3. Burch. l. 9. c. 3. e al. tradita sponsi, Ivo p. 1. c. 141. Pann. l. 6. c. 36. f 1. Cor. 6.

